

Isa Mesihiň Ylhamy — Ikinji San

Äht atlary

Jeff Pippenger

2023-08-10

Öňki makalalara başynda käbir esasy salgylanma nokatlaryny beýan etmek maksady bilen köp zady ýerleşdirdim. Indi bolsa garalýan mowzuga has gönükdirilen bolmaga çalyşaryn. Sabyr edenligiňiz üçin sag boluň.

Hudaý iň başyndan bäri Öz kimdigine we nähilidigine bolan düşüňämizi artdyrmaga çalyşyp gelýär. Ol bu işde adamlara Özi hakda aýan edilen zatlara düşünmäge ýardam etmek üçin birnäçe usullary ulanypdy, we şol usullaryň biri hem “atlary” ulanmagydyr — ýagny, Ýazgylarda Hudaýa berlen köp sanly atlar, şeýle hem Onuň saýlan wekillerine berlen atlar. Ol erbetligiň hem-de ýagşylygyň wekillerini saýlaýar.

Ol Öz saýlan äht halkynyň dispensiýa taýdan bolan üýtgeşmelerini-de taryhyň dowamynda Öz häsiýetine bolan düşüňjäni kem-kemden beýgeltmek üçin ulandy. Şonuň üçin äht bilen bagly dispensiýa üýtgeşmeleriniň taryhlary hem dürli görnüşlerde Onuň häsiýetiniň we tebigatynyň hakykatynyň beýgeldilmegi barada söz açýar.

Eger-de Ylhamatyň birinji babyna indiki baplar üçin giriş we açar hökmünde çemeleşsek, onda biz şol başky bapda kitabyň galan bölegine täsir edýän käbir hakykatlary tapýarys. Şol hakykatlaryň biri Isa Mesihiň kimdigi bilen baglanyşyklydyr, we diňe Onuň Alfa hem-de Omega bolandygy bilen çäklenmeýär. Eger bir hakykat Ylhamatyň birinji babynda öňe sürülýän bolsa, onda ol, gürrüňsiz, soňky nesil üçin synag ediji häzirkiki hakykatdyr; şol soňky nesil bolsa, Petrus tarapyndan kesgitlenen “saýlanan nesildir”.

Mesihiň häsiýetiniň biz öwrenip gelen sypatlarynyň biri hem Mesihiň ahyryny başyndan kesgitlemegidir. Mesihiň köp adam bilen ähti bir hepdä çenli tassyklan wagty, harply Ysraýyldan ruhy Ysraýyla geçişi aňladýan äht-dispenser üýtgeşmesini görkezýär. Mukaddes Ýazgylarda kesgitlenýän, hemmesi hem Mesihiň häsiýeti we barlygy baradaky bilimiň artmagyna degişli bolan dispenser üýtgeşmeleri Ybram, Yshak, Ýakup, Ýusup, Musa, Mesih, Uilýam Miller we ýüz kyrk dört mündür. Şol çyzygyň üstüne düşürilen dispenser üýtgeşmeleriniň başga bir çyzygy hem bar; ol Hudaýyň ybadathanasynyň Ýuhanna Wahýynyň ikinji we üçünji baplarynda görkezilen ýedi ýygnak arkaly şekillendirilýän ýedi dispenserini görkezýär, emma biz häzir olara degmeris. Adam bilen Howa babatda-da olaryň günä düşmezinden öňki we günä düşeninden soňky ýagdaýlary bilen görkezilen dispenser üýtgeşmesi bardy; şeýle hem, elbetde, Nuh döwründe tupandan öňki ýagdaýdan tupandan soňky ýagdaýa geçilen dispenser üýtgeşmesi hem bardy. Bu çyzyklaryň hemmesi biziň iş salyşýan nurumyza goşant goşýar, ýöne biz häzir saýlanan halka ünsi jemleýäris.

Äht hepdesiniň başynda Mesih Öz gullugyna başlanda, çokundyryldy.

Isa çokundyrylandan soň, dessine sudan çykdy; ine, asmanlar Oňa açyldy, we Ol Hudaýyň Ruhuny kepderi ýaly inip, Öz üstüne gonýandygyny gördi. Ine, asmandan bir ses: «Bu Meniň Söýgüli Oglumdyr, Men Ondan razydyryn» diýdi. Matta 3:16, 17.

Isa suwdan çykyp gelip, şeýlelik bilen äht hepdesini başlanda, Hudaýyň iň ilkinji sözleri Atanyň Isanyň Hudaýyň Oglydygyny yglan etmegi boldy. Eger biz “ilkinji agzalyş düzgüni”ne düşünsek, bu hakykat örän güýçlidir. Eger düşünmesek, beýle bir däl.

Başda Huda asmany we ýeri ýaratdy. Ýer bolsa şekilsiz we boşdy; çuňlugyň ýüzünde garaňkylyk bardy. Hudaýyň Ruhy hem suwlaryň ýüzünde hereket edýärdi. Gelip çykyş 1:1, 2.

Gelip çykyş kitabyndaky ýaly, ýag çalmak dabarasynda Hudaýlygynyň üç Şahsyýeti aýdyň görkezilýär.

Isanyň Hudaýyň Ogly, Dawudyň Ogly we Ynsan Ogly bolandygy baradaky hakykat indiki üç ýarym ýylyň dowamynda ýazuwçylary we perişanlary yzygiderli tolgunyşdyrdy. Isa pygamberlik taýdan çokundyrylmagynda Isadan Isa Mesih boldy. Isa çokundyrylanda, Ol “Mesih” boldy; bu “çalnanan” diýmekdir we ýewreý dilindäki “Messiah” sözüdir. Elbetde, ýewreýler bir Mesihniň gelmegine garaşýardylar we onuň Dawudyň Ogly boljakdygyny bilýärdiler. Ol ýer ýüzüniň taryhynyň iň mukaddes üç ýarym ýylyna başlamak üçin “çalnanan” wagtynda, Mukaddes Ruhun inip gelýändigini gördi we Öz Atasynyň gepleýändigini eşitti.

Bu örän çuň ýag çalmak dabarasydy; onda Ol hakda we Onuň işi hakda yglan edilen habar şeýle boldy: «Ol Hudaýyň Ogludyr». Ýewreýler üçin has hem sarsydyrjy bolan zat diňe bir Onuň Hudaýyň Ogludygy däl, eýsem Hudaýyň Ogly hökmünde Özüniň hakykatdan-da Hudaýdygyny öňe sürmegidi. Ýewreýler muny şeýle bir küfürli iddia diýip düşüňärdiler welin, ony asla kabul edip bilmeýärdiler! Ýewreýler üçin dörän çykgynsyz ýagdaý, Ybraýymyň çykgynsyz ýagdaýydyr — çünki Ybraýym ýewreýleriň atasy, ähtiň atasy, şeýle hem ähtiň şertlerine boýun bolmak üçin talap edilýän imanyň nyşanydy.

Ybraýymyň Hudaý bilen äht gatnaşyklaryna girmek üçin zerur bolan imanyň mysaly, seniň imanyňnyň synagdan geçirilmegini talap edýär. Ybraýymyň synagy, onuň imanynyň hakykydygyny ýa-da bähbit umydynda esaslanandygyny subut etmeli bolup, munuň özi onuň Hudaýyň sözüne eýerip-eýermejekdigini görkezmäge daýanýardy — hatda ol Hudaýyň öňki sözüne garşy gelýän ýaly görünse-de. Ybraýym adam gurbanlygynyň adam öldürmekdigini we onuň şol wagt arasynda ýaşap ýören butparaz halklarynyň butparazçylyk amallaryny aňladýandygyny bilýärdi. Kanunçylar we perişdeler özüleriniň başlangyç äht taryhyndan Hudaýyň diňe bir Hudaýdygyny bilýärdiler, şeýle hem Isanyň özüni ikinji Hudaý diýip yglan edýändigini bilýärdiler. Olar özüleriniň iň soňky synagy bilen synalýardylar.

Diňle, eý, Ysraýyl: biziň Hudaýymyz Reb ýeke-täk Rebdir. Kanunyň Gaýtalanmagy 6:4.

Musa öňki aýaty ýazga geçiren wakalaryň dowamynda, Hudaý oňa şondan beýläk Özüniň Ýehowa hökmünde tanalmalydygyny eýýäm aýdypdy. Indi Ol diňe ähli zady başaryan Reb Hudaý hökmünde däl-de, eýsem şol pursatdan başlap Ýehowa hökmünde tanalmalydy. Öz atlarynda beýanyňny tapýan häsiýetine düşüňjani has-da beýgeldýän şol taryhy wakalaryň hut özünde-de, Ol

gadymy Ysraýyla Hudaýyň bir Hudaýdygyny hem örän berk yglan edýär. Mesihe degişli döwrüň ýehudylary munuň barada näme pikir etmeli eken?

Soňra, Öz hyzmatynyň Iýerusalime dabaraly giriş bilen in ýokary nokadyna ýeten döwründe, ýehudylar Isanyň çagalaryň Özüne öwgi aýdylmagyna ýol berýändigine ýene-de haýran galýarlar.

Öňünden barýan we yzyna düşen mähelleler gygyrýardylar: “Dawudyň Ogluna Hosanna! Rebbiň ady bilen Gelyäne mübärekdir bolsun! In beýiklerde Hosanna!” Matta 21:9.

Fariseýleri aklyndan azaşdyran aýdymyzyň setiri Isany Dawudyň Ogly hökmünde tanadan bölekdi, şeýle hem Dawudyň Oglunyň Rebbiň adydygyny hem görkezýärdi. Onuň gullugynyň başynda, ýenişli girişde we elbetde haçda hem dawalaryň içinde Isanyň ady baradaky tolgunyşyk bar.

Şonda Ýahudylaryň baş ruhanylary Pilatos: «Ýazma: “Ýahudylaryň Patyşasy”; emma onuň: “Men Ýahudylaryň Patyşasydyryn” diýendigini ýaz» diýdiler. Ýahýa 19:21.

Elbetde, Pilat ýazgyny: “Men Bar, Ýehudylaryň Patyşasy” diýip üýtgeden bolsady, bu, aslynda, düýp manysynda dogry bolardy, çünki “Men Bar” Isanyň Öz-özi barada gaýtalap öňe süren adydy. Elbetde, hut haç wakasy barada söz barýarka, şeýle kemçilikli mantygy Hudaýyň Sözüni üýtgetmek üçin ulanmak — adamlaryň hiç haçan etmejek zady dälmi? Isa “Ýehudylaryň Patyşasy”dy, ýöne Ol şol bir wagtda “Men Bar” hem-di; şonuň üçin “Men Bar, Ýehudylaryň Patyşasy” diýen jümle belli bir manyda takykdyr, emma gürrüňiň esasy nokady bu dälidir.

Başlangyjyndan tä ortasyna çenli we şol üç ýarym ýylyň ahyryna çenli Onuň ady tolgundyrys nokady boldy. Äht atlarynyň hatary barada düşünilmeli köp zat bar, emma men bu ýerde gadymy Ysraýylyň soňunda, ýehudy ýygnaýynda, Mesihiň ady bilen bagly bolan bir sarsgyny görkezmek isleýärim. Dawudyň Ogludyr hökmünde Ol Mesih bolmaga degişli subutnamalara eýe boldy; Hudaýyň Ogludyr hökmünde (ýagny şol bir wagtda Hudaý hem bolmak manysynda) we Adam Ogludyr hökmünde, Isa saýlanan halkyň önünde örän uly synag döretdi. Haçan-da Musa olaryň äht taryhynyň başynda Hudaýyň bir Hudaýdygy barada şeýle anyk aýdyp geçenkä, bu Adam nädip özüniň Hudaýdygyny we şol bir wagtda Hudaýyň Ogludygyny öňe sürüp bilerdi?

Emma Mesihiň adamlaryň arasynda gezmeginiň maksady hem şudy. Hudaý Onda bolup, adamlary Özi bilen ýaraşdyrýardy; muni bolsa adamlara Isany görmäge ýol bermek arkaly edýärdi, çünki Ol aç-açan we gönüden-göni şeýle öwredýärdi: eger siz Ony gören bolsaňyz, Atany hem gördüňiz. Bu taryh göni manydaky Ysraýylyň Hudaýyň saýlanan halky hökmünde soňlanmagyny aňladýar, we başlangyjynda Hudaýyň kimdigi hem nähilidigi barada ýüze çykan bir dawaly mesele bardy.

Faraon şeýle diýdi: «Ysraýyly goýbermegim üçin Onuň sözüne gulak asjak Reb kim? Men Rebbe tanamok, Ysraýyly hem goýbermerin». Çykyş 5:2.

Fyrown diňe bir Hudaýy bilmäge garşy ateistik pitneçiliginiň nyşanyny beýan etmän, eýsem Ybraýymyň Hudaýy barada müsürli düşüňjani hem beýan edýär. Reb ençeme gezek Öziniň Müsürdäki ajaýyp işleri arkaly adamzadyň Özüniň kimdigini bilmegine ýol açýandygyny aýdypdyr. Hudaýyň saýlan halky hökmünde hakyky Ysraýylyň başlangyç taryhy ahyry nyşanlaýar.

Iki taryhda-da Hudaýyň kimdigi we nähilidigi baradaky düşünjäniň ýetmezçiligi bar; bu Onuň dürli atlary bilen baglanyşyklydyr. Emma biziň göz önünde tutýan meselämiz üçin has möhümi şudur: saýlanan halk hökmünde Ysraýylyň ahyryndaky Mesihiniň taryhy, ýehudylaryň özleriniň Mesihini kabul etmekde büdremeginiň esasy sebäpleriniň biriniň, äht taryhynyň başynda Hudaýyň Sözüniň Onuň bir Hudaýdygyny görkezendigini olaryň bilendigini aýdyňlaşdyrýar. Nähili kyn ýagdaý!

Şondan soň olar Onuň ýanyna indi hiç bir sowal bermäge het edip bilmediler. Şeýle-de Ol olara diýdi: Nädip olar Mesihini Dawudyň Oglydygyny aýdýarlar? Çünki Dawudyň özi Zeburlaryň kitabynda şeýle diýýär: Reb meniň Rebbime diýdi: Men duşmanlaryňy aýak astyň edinçäm, sen Meniň sag elimde otur. Şeýlelikde Dawut Oňa Reb diýýär, onda nädip Ol onuň Ogly bolup biler? Luka 20:40–44.

Bu, ýewreýler üçin sorag-jogap döwrüniň iň soňky tapgyrydyr, çünki şol gepleşikden soň, “olar Oňa mundan beýläk hiç bir sorag bermäge het edip bilmediler.” Ol hut şol wagt Öz hyzmatynyň azaşan öýi üçin iň soňky soragyna jogap berdi (we pygamberlik beýanatynda hemişe bir azaşan öý bolýar), soňra bolsa Öz adynyň “Dawudyň Ogludygyny,” şonuň üçin hem Mesihdigini mesele edip gozgaýar. Üç ýarym ýylyň bütin dowamynda jedel Onuň dürli atlaryny öz içine alýar; şol atlar Onuň häsiýetini we tebigatyny aňladýar. Onuň ady başda, çokurdyrylyşynda, soň bolsa Incillerde beýan edilen beýleki bölümler bilen birlikde, dabaraly girişde hem-de haçda azaşan öý bilen bolan iň soňky gepleşiginde agzalýar.

Isanyň ýanynda perişdeleriň ýazgysyna jogap berip durka, fariseýler Onuň töweregine üýşüp geldiler. Soňra Isa olaryň ýüzüne öwrülip, olara bir sowal berdi: «Mesih hakda näme pikir edýärsiňiz? Ol kimiň Ogly?» Bu sowal olaryň Mesihe degişli ynanjyny synag etmek üçin berildi, ýagny olaryň Ony diňe bir adam hökmünde görýändiglerini ýa-da Hudaýyň Ogly hökmünde ykrar edýändiglerini görkezmek üçin. Köp sesler birden jogap berdi: «Dawudyň Ogly». Bu pygamberligiň Mesihe beren adydy. Isa gudratly gudratlary arkaly Öz ilahlygyny aýan edeninde, näsaglary sagaldan we ölüleri direldeninde, halk öz arasynda: «Bu Dawudyň Ogly dälmidir?» diýip soraýardy. Sirofinikiýaly aýal, kör Bartimeý we başga-da köpler Ondan kömek sorap: «Maňa rehim et, eý Reb, Sen Dawudyň Ogly» diýip gygyrypdylar. Matta 15:22. Ol Iýerusalime münen halda girip barýarka, halk Ony şatlykly ses bilen garşylap: «Dawudyň Ogluna hosanna! Rebbiň adyndan gelýän mübärekdir» diýip gygyrypdy. Matta 21:9. Şol gün ybadathanadaky kiçi çagalar hem şol şatlykly alkyşlamany gaýtalapdylar. Emma Isany Dawudyň Ogly diýip atlandyranlaryň köpüsi Onuň ilahlygyny ykrar etmedi. Olar Dawudyň Oglunyň şol bir wagtda Hudaýyň hem Oglydygyna düşünmediler.

Mesihiniň Dawudyň Ogludygyny baradaky beýana jogap hökmünde Isa şeýle diýdi: «Onda nädip Dawut Ruh arkaly [Hudadan ylham berýän Ruh arkaly] Ony Reb diýip atlandyrýar we şeýle aýdýar: Reb meniň Rebime diýdi: Men Seniň duşmanlaryňy Seniň aýak astyň edincek, Meniň sagymda otur? Şeýle bolsa, Dawut Ony Reb diýip atlandyrýan bolsa, nädip Ol onuň ogly bolýar? Hiç kim Oňa bir söz hem jogap berip bilmedi; şol günden soň hem hiç kim Oňa indi sorag bermäge het edip bilmedi». The Desire of Ages, 609.

Onuň Mesih hökmünde ýag çalnmagy we Ony halas etmäge gelenleri bilen bolan soňky gatnaşygy Onuň ylahylygy, atlarynyň nyşanly manysy hem-de, elbetde, ilkinji agzalyş kadasy bilen baglydy. Isa ýehudylara gönüden-göni edýän işini ruhy Dawut barada öwretmek üçin hakyky Dawudyň taryhyny ulanmak arkaly tamamlayar. Reb Rebbiň Özi bilen tagtda oturmagyny aýdanda, näme üçin Dawut bu barada söz açsyn? Sebäbi başdaky patyşa Dawut ahyrdaky ruhy Patyşa Dawudy aňladýar. Isanyň ýiten öýe aýdan soňky beýanyna dogry düşünmegiň ýeke-täk ýoly ilkinji agzalyş kadasy ulanmagy başarmakdy; bu bolsa, eger sen bu kadasy bilmesen, mümkin däl.

Onuň ýitip giden öýe eden in soňky beýanyna düşünmek üçin ilkinji agzalyş düzgünine düşünmek zerur bolupdy. Isa in soňky beýanynda hakykaty ýitip giden öýe beýan etmek üçin Dawudy we Dawudyň ogluny ulandy. Sebäbi olar, nähili-de bolsa, Dawudyň öýi bolupdylar. Şonuň üçin Isa atany (Dawudy) alyp, ony (Dawudyň Ogluna) gönükdirdi; şeýle hem ol ogly (Dawudyň ogluny) alyp, ony atasyna (Dawuda) gönükdirdi. Ol pygamberlikde “soňky günlerde” ýerine ýetirjek diýlip aýdylýan Ylýasyň habary ýaly, Atany çaga tarap öwürdi. Bu Onuň gadymy, göni manydaky Ysraýyla eden in soňky habarydy, hem-de ol Ylýas habarydy, çünki ol ilkinji agzalyş düzgünine esaslanýardy. Şeýlelikde, ilkinji agzalyş düzgünü hem Isanyň habaryny şol düzgüniň özüne esaslanýan Ylýas habary hökmünde tassyklaýar. Ilkinji agzalyş düzgünü şuny talap edýär: eger Çümdüriji Ýahýanyň Ylýas habary ýitip giden Ysraýyl öýüne berlen in soňky duýdurýş habarynyň ilkinji bölegi bolan bolsa, onda olara berlen in soňky habar hem Ylýas habary bolmalydyr. Şeýle-de boldy...

Bularyň hemmesini aýdyp geçenden soň, indi men bularyň ählisinden ilkinji agzalma düzgünine — Alfa we Omega esaslanýan bir pikiri çykarmak isleýärim. Gadymy Ysraýylyň başynda Hudaýyň kimdigi we nähilidigi baradaky düşünje üstünde bir jedel bardy; bu jedel gadymy Ysraýylyň ahyryndaky şol bir jedeliň nyşanydy. Gadymy Ysraýylyň ahyrynda Mesihniň işi ýiten Ysraýyl öýüne Hudaýyň kimdigini we nähilidigini öwretmegi hem öz içine alýardy. Ahyrzaman taryhynda Mesihniň garşysyna bir garşylyk bardy, ol başda berkidilen ilkinji hakykata esaslanýardy. Häzirki zaman ruhy Ysraýyly öz taryhynda şol bir pygamberlik häsiýetlerine eýe bolar.

Adwentizmiň başlangyjynda taryhçylar bize Milleritleriň esasan iki hristian denominasiýasyndan ybarat bolandygyny habar berýärler: metodistler we “Christian Connection”. Metodizmiň esasy ynançlary dogry hristian durmuşyny ýaşamaga esaslanýardy. Olarda “usul” bardy. “Christian Connection”-yň esasy ynanjy bolsa, gysgaça aýdylanda, üçlük baradaky katolik taglymatyna garşy durmak hökmünde jemlenip bilner.

Meniň barlaglarymyň ýetýän çägene görä, Milleritleriň ýolbaşçylygynyň tas hemmesi şol Christian Connection taglymatyna ygrarly bolupdyr. Seventh-day Adventist Reform Movement-iň (SDARM) köp sanly şahamçalary heniz hem “anti-trinitarianism” baradaky ilkinji Millerit düşüňjesini kabul edip, wagyz edýärler. Pioneerleriň düşüňjesini saklap galanlar üçin bir müşgil mesele (we häzirki jedelleriň çüşmesi) şeýle bolupdy we şeýle bolup galar: olaryň tutup, wagyz edýän taglymatçylyk garaýşyna garşy gönüden-göni çykyş edýän Sister White-yň köp sanly we dürli aýatlaryna nähili jogap bermeli?

“Maňa şeýle diýmek tabşyryldy: ýokary ylmy garaýyşlary agtarýanlaryň pikirlerine ynanyň bolmaz. Şunuň ýaly beýanatlar edilýär: ‘Ata göze görünmeýän ýagtylyk ýalydyr; Ogul tenleşen ýagtylyk ýalydyr; Ruh bolsa ýaýran ýagtylykdyr.’ ‘Ata görünmeýän bug ýaly çyg ýalydyr; Ogul gözel görnüşde ýygananan çyg ýalydyr; Ruh bolsa ýaşayşyň mekanyna düşen çyg ýalydyr.’ Beýleki bir beýanat: ‘Ata görünmeýän bug ýalydyr; Ogul gurşun reňkli bulut ýalydyr; Ruh bolsa inip, täzelendiriji güýç bilen täsir edýän ýagyşdyr.’”

“Şu ruhçulyk häsiýetli ähli şekillendirişler diňe ýoklukdyr. Olar kämil däl, hakykata laýyk gelmeýär. Olar hiç bir ýer ýüzündäki meňzeşligi bilen deňeşdirilip bilinmejek Beýikligi gowşadýar we kiçeldýär. Hudaýy Onuň Öz elleriniň ýaradan zatlary bilen deňäp bolmaz. Bular diňe adam günäsi sebäpli Hudaýyň näletiniň astynda ezyet çekýän ýer ýüzüne degişli zatlardyr. Atany ýer ýüzündäki zatlar arkaly beýan edip bolmaz. Ata bedende Hudaýlygyň бүтін dolulygydyr we ölümlü göze görünmeýär.

Ogul Hudaýlygyň бүтін dolulygynyň aýan edilmesidir. Hudaýyň Sözi Ony «Onuň şahsyýetiniň açyk beýany» diýip yglan edýär. «Çünki Hudaý dünýäni şeýle södi welin, Öz ýeke-täk doglan Ogluny berdi, şonuň üçin Oňa iman eden her bir adam heläk bolman, baky ýaşayşa eýe bolsun». Ine, bu ýerde Atanyň şahsyýeti görkezilýär.

Mesih göge çykandan soň ibermegi wada eden Teselli beriji, Hudaýlygyň бүтін dolulygyndaky Ruhdur; Ol, Mesihi şahsy Halasgär hökmünde kabul edip, Oňa iman edýänleriň hemmesine ylahy merhemetiň güýjüni äşgär edýär. Asman üçlüginiň ýaşayan üç Şahsy bar; şu üç beýik Gudratyň — Ata, Ogul we Mukaddes Ruh — ady bilen, diri iman arkaly Mesihi kabul edýänler çokundyrylýar, we bu Gudratlar Mesihde täze durmuşy ýaşamak ugrundaky tagallalarynda asmanyň boýun egiji raýatlary bilen hyzmatdaşlyk ederler». Special Testimonies, Series B, number 7, 62, 63.

Parça, Ata, Ogul we Ruh’u “ýerdäki zatlar” bilen kesgitleýän “käbirleriniň pikirlerini” görkezýär. Soňra ol şeýle diýýär: “Ata ýerdäki zatlar arkaly beýan edilip bilinmez.” Onuň aýdan iki nokadyna üns beriň, herçend biri gapma-garşylyk ýaly eşidilip bilse-de. Ol, isleseňiz, üç hudaýy kesgitleýän Hudaýlygyň ýalan beýanyňy görkezýär. Bu Hudaýlygyň ýalan beýanydyr, emma ol Hudaýlyk baradaky şol ýalan kesgitlemäniň, Hudaýlykda hudaýlaryň sanyny nädogry görkezýändigini sebäpli hem nädogrudygyny hakda hiç hili bellik etmeýär.

Şeýle hem, onuň Ýeriň zatlarynyň Atany suratlandyrmak üçin ulanylyp bilinmejekdigini aýdýandygyna üns beriň. Hut şol beýannamanyň özünde ol özi Ýeriň zatlaryny ulanýar. Çagalary, eneleri, atalary, daýzalary we doganoglanlary bolanlar ynsanlaryň özleridir. Isa bolsa bize täze edilen ýerde, ýagny gökde, indi nikalaşmagyň bolmajakdygyny aýdýar, çünki biz perişdeler ýaly bolarys. Erkek we aýal perişdeler ýokdur. Ynsanlaryň birek-birek bilen bolan gatnaşyklaryny kesgitleýän adalgalary Hudaý Öz tebigaty we häsiýeti barada bize öwretmek üçin ulanylypdyr, emma Hudaýyň häsiýeti we tebigaty barada adamlara öwretmek üçin ylhamyň ulanan hatda “Ýeriň zatlary” hem kämil däl.

Bize şeýle diýildi: “Asman üçlüginiň üç diri Şahsy bar” ... “Ata, Ogul we Mukaddes Ruh.” Ýer ýüzündäki spiritistik duýgulary bu üç Şahsa baglamak nejislikdir, emma “bu üç beýik Gudratyň adyny” Hudaýlygyň Mukaddes Kitapdaky kesgitlemesine baglamak nejislik däl.

Pygamber aýal Hudaýlygyň düzümine girýän üç beýik gudratyň “ady”nyň Ata, Oglan we Mukaddes Ruhdygyny aýdýar. Her bir Mukaddes Kitap hakykatynda bolşy ýaly, hatar-hatar getirilen mahaly, doly şaýatlyk aýan edilen her bir ýolgörkezijiden ybarat bolmalydyr. Pygamberleriň şaýatlyklary birleşdirilmelidir. Daniýel Mesih üçin Palmoni adyny berýär (başga-da atlaryň arasynda, emma bu diňe bir mysaldyr). Ýahýa Ony Alfa we Omega diýip atlandyrýar, Musa bolsa Ony Ýehowa diýip atlandyrýar. Ellen Waýtyň beýanyňa görä, Onuň ady Ata, Oglan we Mukaddes Ruhdur.

“Şeýtan ... hemişe galp zady öňe sürýär — hakykatdan ýüz öwürtmek üçin. Şeýtanyň in soňky aldawy Hudaýyň Ruhunyň şaýatlygyny güýjüni ýitiren derejä getirmek bolar. ‘Wahý yok yerde halk heläk bolýar’ (Süleýmanyň pähimleri 29:18). Şeýtan dürli usullar bilen we dürli serişdeleriň üsti bilen ussatlyk bilen iş alyp baryp, Hudaýyň galyndy halkynyň hakyky şaýatlyga bolan ynamyny sarsdyrmaga çalşar.”

“Şaýatlyklara garşy şeýtana mahsus bir ýigrenç tutaşdyrylar. Şeýtanyň işleri, olara bolan ybadathanalaryň imanyny sarsdyrmakdan ybarat bolar; munuň sebäbi şudur: eger Hudaýyň Ruhunyň duýduryşlaryna, käýinçlerine we nesihatlaryna gulak asylsa, Şeýtan öz aldawlaryny arkaýyn girizmekde hem-de janlary öz azdyrmalary bilen baglap goýmakda beýle açyk bir ýol tapyp bilmez.” Selected Messages, book 1, 48.

Bu parçadan gysgaça bir gapdaly belläp geçeliň. Ýahýa Hudaýyň Sözi we Isanyň şaýatlygy sebäpli Patmosa sürgün edilipdir. Üçünji perişdäniň habarynyň iki nyşana alýan diňleýji topary bardyr: Adventizmiň daşyndakylary we Adventizmiň içindäkileri. Ýahýa, diňe Mukaddes Ýazgylara boýun egýändigini sebäpli dünýä tarapyndan yzarlanýan adventisti aňlatman, eýsem pygamberlik Ruhunyň ýazgylaryna boýun egýändigini sebäpli hem yzarlanýan adventisti aňladýar. Pygamberlik Ruhuna garşy gönükdirilýän yzarlama daşardan däl, içerden gelýär.

Gadymy Ysraýylyň başlangyjynda, Müsürde geçen dört yüz ýyldan soň, saýlanan äht halky bolmaly bolanlar indi Sabaty saklamaýardylar. Olar Mesihiniň häsiýetini ýa tebigatyny bilmeýärdiler. Olar ýesirlikde bolan wagtlarynda özlere ornaşdyran Hudaý baradaky ýalňyş düşünelere ýapyşyp galýardylar. On bela; Gyzyň deňiz arkaly halas edilişi; asmandan düşen manna; mukaddes ýer we onuň ähli esbaplary; mukaddes dabaralar; howl, Mukaddes ýer we İn Mukaddes ýer; Hudaýyň kanuny; olaryň yzyna düşüp gelen Gaýa; olaryň yzyna düşüp gelen Gaýadan çykan suw, hatda sütün üstündäki ýylanam — bularyň hemmesi Onuň saýlanan halkynda Hudaý baradaky bilimi artdyrmak üçin niýetlenendi. Bu ösüşli bir terbiýeçilikdi. Şol ösüşli terbiýeçilik, tä kitapçylar “Oňa indi hiç bir sorag bermäge milt edip bilmediler” diýen wagta çenli dowam etdi; şondan soň Ol, olar bilen açyk ara alyp maslahatlaşyşynda in soňky tema boljak zady kesgitledi, ol hem Dawudyň ady hem-de Mesihiniň kimdigi we nämedigine dahyllydy.

Häzirki ruhy Ysraýylyň başlangyjynda, ruhy Wawilonda 1260 ýyl bolandan soň, saýlanan äht halky bolmaly bolanlar indi Sabady saklamaýardylar. Olar Mesihe mahsus häsiýeti ýa-da tebigatyny bilmeýärdiler. Olar ýesirlikde bolan döwürlerinde özlere ornaşdyran Hudaý baradaky nädogry düşünelere ýapyşýardylar. Adventizmiň ähli ýol belgileri, dönüklükleri, ylalaşyklary we içerki göreşleri bilen bagly taryhy 1880-nji ýyllarda bir derejä ýetdi; şol wagt “Asyrlaryň Islegi” neşir edildi. Şol kitabyň 671-nji sahypasynda Hudaýlyk barada on sekizinji

asyrdan gelen düşünjeden has öňe giden bir düşünje beýan edilendir.

Gadymy Ysraýylyň soňunda, öz başlangyç taryhyndan gelip çykan düşünjä esaslanan, Hudaýlygyň tebigaty barada çäkli düşünjeden dörän bir dawasy bardy. Isanyň şaýatlygy şeýle diýýär: Ata bolsun, Ogul bolsun ýa-da Mukaddes Ruh bolsun, olaryň ählisi “ten taýdan Hudaýlygyň бүтін dolulygydyr” (Koloseliler 2:9). Mukaddes Kitabyň şaýatlygy şeýle diýýär: “Eý, Ysraýyl, diňle: Hudaýymyz Reb bir Rebdir” (Kanun taglymaty 6:4).

Häzirki Ysraýyl Hudaýlygyň tebigaty barada dürli düşünjelere eýerýär, we olaryň diňe biri dogrudyr. Häzirki Ysraýylyň ahyrynda Hudaý, synag möhleti heniz dowam edýärkä, Öz häsiýetini açyp görkezmek işini tamamlar. Ol muny ýahudylara-da şeýle etdi, we Ol hiç wagt üýtgemeyär. Hudaýyň tebigatyna we häsiýetine bolan düşünjämiziň бүтін bakylyk boyunca ösmegini dowam etdirjemiz gürrüňsizdir, ýöne Hudaýyň Öz halkyny Özi barada öwretmek ugrundaky tagallalaryny görkezýän hakykatyň maksatly pygamberlik çyzygy bolupdy, we şol taryh häzir öwretmek isleýän bilimine degişli bir bölekdir; şol bilim beriş işine degişli pygamberlik sözüniň içindäki maglumat bolsa, synag möhletiniň ýapylmagyna laýyk gelýän çekişmäniň bir soňuny görkezýär.

“Mesih öňden bar bolan, öz-özünden bar bolan Hudaýyň Ogludyr.... Özünden öňki bar bolşy hakynda aýdanda, Mesih akyly senesiz asyrlaryň jümmüşine alyp gidýär. Ol bize Özynyň baky Hudaý bilen ýakyn gatnaşygynda bolmadyk hiç bir döwrüň asla bolmandygyny kepillendirýär. Şonda ýewreýleriň gulak asýan sesi bolan Şol, Hudaý bilen Onuň ýanynda terbiýelenen biri hökmünde bolupdy.” Signs of the Times, August 29, 1900.

“Ol Hudaý bilen deňdi, çäksiz we ähli zada güýji ýetýändi.... Ol ebedi, Öz-özünden bar bolan Ogludyr.

«Hudaýyň Sözi Mesihniň bu ýerde, ýer ýüzünde ýaşaýarka ynsanlygyny beýan edýän bolsa-da, Onuň öňden bar bolşy barada-da anyk söz açýar. Söz Hudaýy bir Varlık hökmünde, ýagny Hudaýyň baky Ogludygy hökmünde, Öz Atasy bilen birleşikde we birlykda bardy. Ol ezelden ähtiň Araçysydy, ýer ýüzüniň ähli halklarynyň, ýewreýler hem-de başga milletler hem, eger Ony kabul eden bolsalar, Onda bereketlenmeli bolan Şoldy. “Söz Hudaý bilen bileydi, we Söz Hudaýdy.” Adamlar ýa-da perişdeler ýaradylmazdan öň, Söz Hudaý bilen bile bolupdy we Hudaýdy». Review and Herald, 1906-njy ýylyň 5-nji apreli.

Ol aýdýan parçada, ol Ýahýanyň ilkinji sözleriniň hut özünden sitata getirýär.

Başda Söz bardy, Söz Hudaý bilen bile bolupdy, Söz Hudaýdy. Ol başda Hudaý bilen bile bolupdy. Ähli zatlar Onuň üsti bilen ýaradyldy; ýaradylyp, Onsuz ýaradylan hiç bir zat ýokdur. Ýahýa 1:1–3.

Başda iň bolmanda iki Hudaý bardy, çünki Ýahýa ýaňy şeýle diýdi: “Söz Hudaýdy we Hudaý bilen bileydi.” Gelip çykyşyň birinji aýatynda ýewreýçe “Elohim” sözi Hudaý diýip terjime edilýär. Hudaýyň Sözünde “Elohim” köplenç bir Hudaýy görkezmek üçin grammatiki gurluşda ulanylýar, emma muňa garamazdan ol köplükdir. Ýahýa bu mesele boýunça ikinji şaýatlygy bilen şol aýatdaky “Elohim” sözüniň bir Hudaý bolmagy baradaky garaýşy aradan aýyrýar. Onuň şaýatlygy

iň bolmanda iki Hudaýyň bardygyny tassyklaýar.

Pygamberlik Ruhuna eýerýändiklerini aýdýan anti-trinitarlar üçin has hem biynjalyk ediji zat, başlangyçda «Hudaýyň Ruhunyň suwuň ýüzünde herekete gelendigidir». Suwuň ýüzünde herekete gelen şol «Ruh» Ata boldumy ýa-da Ogul boldumy, ýogsa-da Uýam Waýtyň Ony atlandyryşy ýaly, asman üçlüginiň üçünji Şahsydymy? Ýuhannanyň Hoş Habaryndaky ilkinji üç aýatdan soň şu sözler gelýär.

Onda ýaşayyş bardy; ýaşayyş bolsa adamlaryň nurydy. Nur garaňkylykda ýagty saçýar; garaňkylyk bolsa ony kabul etmedi. Ýahýa 1:4, 5.

Ýagtylyga we garaňkylyga edilen salgylanma, şeýle diýýän Gelip çykyş kitabynyň başlangyjy bilen doly laýyk gelýär.

Hudaý diýdi: «Ýagtylyk bolsun»; we ýagtylyk boldy. Hudaý ýagtylygy gördi, onuň ýagşy bolandygyny; we Hudaý ýagtylygy garaňkylykdan aýyrdy. Gelip çykyş 1:3, 4.

Godhead barada aýdylýan girişden soň gelýän ýaradylyş wakasyndaky temasy ýagtylyk bolan şu iki deňeşdirme bölegine tiz wagtda gaýdyp geleris. Başlangyçda seredilýän ilkinji hakykat Godheadyň düzümi ýa-da tebigatydyr. Emma bu bölek ikinji babyň üçünji aýatyna çenli dowam edýär; şol ýerde ýaradylyş baradaky beýanyň soňky üç sözünüň bilelikde “hakykat” diýip terjime edilýän sözi emele getirýän üç ýewreý harp bilen başlanýandygyny görýäris.

Ýaradylyş baradaky hekaýatyň başlangyjy Hudaýlygyň Özünü tanyşdyrýar, soňra Onuň Sözüniň ýaradyjy güýjüni beýan edýär, soňunda bolsa hakykaty, üçünji perişdäniň habaryny hem-de Alfa we Omega arkaly aňladylýan Hudaýyň adyny görkezýän ylahy gol bilen şol parçany tamamlýar.

Ýedinji gün Hudaý Öz eden işini tamamlady; we Öz eden ähli işlerinden ýedinji güni dynç aldy. Hudaý ýedinji güni ýalkady we ony mukaddes etdi; çünki şol günde Hudaý Öz ýaradyp eden ähli işlerinden dynç alypdy. Gelip çykyş 2:2, 3.

Hudaýyň Sözüinde öwredilýän ilkinji hakykatlaryň jemleýji çür depesi şol parçadadyr. Ol “Hudaý”, “ýaratdy” we “ýasady” diýen üç söz bilen tamamlanýar; şeýlelikde, parçanyň başlangyjyna ünsi aýratyn çekýär, ýöne edil şonuň ýaly-da ýedinji gün Sabatyna hem uly ähmiýet berýär. Elbetde, Sabat ýaradylyşyň nyşanydyr we Hudaý bilen Öz saýlan halkynyň arasyndaky alamatdyr. “Hakykat” ýaradylyş baradaky şol soňky üç sözün hersiniň başyndaky üç harp arkaly beýan edilýär. Şaýatlyk Sabat hakykatynyň nähili derejede ähmiýetli we wajypdygyny aýratyn nygtaýar, emma edil şonuň ýaly çuň manyly tarapy hem şol üç harpyň birinji, ikinji we üçünji perişdäniň habarlarynyň üç ädimini hem aňladýandygydyr. Şeýlelikde, Mukaddes Kitabyň iň ilkinji parçasyn-da Sabat Hudaýyň ýaradyjy güýjüniň alamaty hökmünde ahyrzamanda synag meselesi bolup durýandygy bilen hem kesgitlenýär. Mukaddes Kitabyň soňky kitaby Ýahýanyň Hoş Habaryndaky şaýatlygyna goşulýan üçünji bir şaýady hem berýär.

Ýahýa Aziýadaky ýedi ýygnaga: size bar bolýan, bar bolan hem-de geljek Olandan; tagtynyň önündäki ýedi Ruhdan; hem-de wepaly Şaýat, ölüleriň arasyndan ilkinji doglan we ýer ýüzünüň patyşalarynyň Hökümdary bolan Isa Mesihden merhemet we parahatlyk bolsun. Bizi söýen, Öz gany bilen günälerimizden ýuwan, bizi Hudaýa — Öz Atasyna — patyşalar we

ruhanylar eden Oňa ebediler ebedisine şöhrat we häkimlik bolsun. Omyň. Ine, Ol bulutlar bilen gelýär; Ony her bir göz görer, hatda Ony naýzalanlar hem; ýer ýüzüniň ähli uruglary Onuň sebäpli ýas tutarlar. Şeýle-de bolsa, Omyň. «Men Alfa we Omega, başlangyç hem ahyr» diýýär Reb, bar bolýan, bar bolan hem-de geljek Olan, Gudratygüýçli.

Men Ýahýa, siziň hem doganyňyz, hem-de muşakgatda, Isa Mesihniň Patyşalygynynda we sabyrly çydamynda şäriğiňiz bolup, Hudaýyň sözi hem-de Isa Mesihniň şaýatlygy üçin Patmos diýlip atlandyrylýan adada idim. Rebbimiz gününde Ruhda boldum, we arkamdan keramatly surnaý sesine meňzeş beýik bir ses eşitdim. Ol şeýle diýýärdi: «Men Alfa we Omega, ilkinji we ahyrkydyryn». Şeýle hem: «Görýän zatlaryňy kitaba ýaz-da, Aziýadaky ýedi ýygnağa iber: Efese, Smyrna, Pergama, Týatira, Sarda, Filadelfiýa we Laodikýa». Ylham 1:4–11.

Ylhamyň birinji babyndaky ilkinji üç aýat soňky duýduryş habaryny we şol habaryň Hudaýdan adamzada nähili ýetirilýändigini kesgitleýär. Şeýle hem onda munuň Isa Mesihniň Ylhamydygy aýdylýar; şeýlelik bilen Ylham kitaby bilen Daniýel kitabyň arasynda tapawut goýulýar. Biri pygamberlikdir, beýlekisi bolsa ylhamdyr.

“Ylhamda Mukaddes Kitabyň ähli kitaplary bir ýere jemlenýär we tamamlanýar. Ine, bu ýerde Daniýel kitabyň üstüni ýetirýän bölegi bardyr. Biri pygamberlikdir; beýlekisi bolsa ylhamdyr. Möhürlenlen kitap Ylham kitaby däl, eýsem Daniýeliň soňky günlere degişli pygamberliginiň şol bölegidir. Perişde şeýle buýurdy: ‘Emma sen, eý Daniýel, bu sözleri ýap we kitaby ahyrzamanyň wagtyňa çenli möhürle.’ Daniýel 12:4.” Resullaryň Işleri, 585.

Ylham kitabynda tanalyp, setir üstüne setir görnüşinde bir ýere getirilmelidigi gerek bolan pygamberlik ugry bar. Şol pygamberlik ugurlarynyň hemmesi Ylham kitabynda tamamlanýar, emma möhürlenlen kitap Ylham kitaby däl; diňe Daniýel kitaby hem möhürlenmedikdi, eýsem Daniýel kitabynda möhürlenlen zat “Daniýeliň pygamberliginiň soňky günlere degişli bolan bölegi” boldy.

“Ahyrky günler” umumy manyda düşünilip bilner, ýöne olara ylhamlanan sözler hökmünde düşünmek (olar hakykatdan hem şeýledir) bizden “ahyrky günler” diýen aňlatmanyň hem oňa degişli pygamberlik nyşanlylygynyň bardygyny seljermegimizi talap edýär. “Ahyrky günler” pygamberlik taryhynyň köp sanly delil bilen tassyklanýan belli bir döwrüdür. Men şol taryhy ýakyn wagtda beýan etmäge umyt edýärim. Ol, aýratyn-da, 1798-nji ýyldan synag möhletiniň ýapylmagyna çenli bolan taryhdyr. Muny tanamagyň bir usuly şudur: göni manydaky mukaddes ýer hyzmatynda ýylyň diňe bir günü hökmi aňladýardy, ol hem Ýaraşyk Günüdi. Şol göni manydaky dessur Waýt uýanyň antitipik Ýaraşyk Günü diýip atlandyrylan zadyny öňden şekillendirýärdi. Pygamberlik ýa-da ruhy Ýaraşyk Günü synag wagtyňyň “ahyrky günlerini” aňladýar; ol in soňky höküm döwrüni aňladýar.

Daniýeldäki möhürlenlen pygamberlik iki taraplydy. Milleritleriň ykrar eden, hökümün açylýandygyny yglan edýän, ahyrky günler bilen baglanyşykly bir pygamberlik bardy. Daniýeliň şol bölümi sekizinji we dokuzynjy baplaryň Ulaý derýasynyň görüşi bilen görkezilýär. Daniýelde möhürlenlen beýleki pygamberlik bolsa hökümün ýapylýandygyny, Adventizmiň soňuny, Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň soňuny we dünýäniň soňuny yglan edýär. Şol görüş Hiddekel

derýasy bilen görkezilipdi.

“Danyýeliň Hudaýdan alan nury aýratyn-da şu ahyrky günler üçin berildi. Onuň Şinaryň beýik derýalary bolan Ulaý bilen Hiddekeliň kenarlarynda gören görnüşleri häzir ýerine ýetirilmek prosesindedir, we öňünden aýdylyp berlen wakalaryň hemmesi tizden-tiz amala aşar.”
Testimonies to Ministers, 112, 113.

Ulai görnüşi 1798-nji ýylda açyldy we Hudaýyň mukaddes ýerini hem-de Onuň halkyny beýan edýär. Hiddekel görnüşi 1989-njy ýylda açyldy; şol wagtda, Danyýel kitaby, on birinji bap, kyrkynjy aýatda beýan edilişi ýaly, öňki Sowet Soýuzyny aňladýan ýurtlar papalyk bilen Amerikanyň Birleşen Ştatlary tarapyndan süpürilip aýryldy, we ol Hudaýyň halkynyň duşmanlaryna degişli bolýar. Bu iki görnüş Ylham kitabyndaky ýedi ýygnak we ýedi möhür nähili hyzmat edýän bolsa, edil şonuň ýaly hyzmat edýär. Birisi ýygnagyň içki taryhy, beýlekisi bolsa ýygnagyň daşarky taryhydyr; olaryň ikisi-de бүтін dowamynda uzap gidýär we “esasan hem” “şu soňky günler” üçindir.

Ýöne bize Ylham kitabyňyň möhürlenен kitap dälдigi аýдыlsa-da, onuň möhürlenен kitapdygy hem аýдылýар.

“Ylham kitabydyr möhürlenен bir kitapdyr, emma şol bir wagtyň özünde açylan kitapdyr hem. Onda bu ýeriň taryhynyň soňky günlerinde bolup geçmeli ajaýyp wakalar beýan edilýär. Bu kitabyň taglymatlary anykdyr, syrly we düşüniksiz dälдir. Onda Danyýelda berlişi ýaly şol bir pygamberlik ugry dowam etdirilýär. Käbir pygamberlikleri Hudaý gaýtalapdyr; şeýle etmek bilen, olara ähmiýet berilmelidigini görkezýär. Reb uly ähmiýeti bolmadyk zatlary gaýtalamaýar.” Manuscript Releases, volume 9, 8.

Ylham kitaby möhürinden açylandyr, çünki Danyýeldäki pygamberlikler möhürinden açylandyr; Danyýelde möhürinden açylan pygamberlikleriň hut şol setirleri Ylham kitabynda hem duş gelýär. Ylham kitabynda möhürlenен zat, aýratyn-da Hudaýyň halky bilen “soňky günlerde” bagly bolan Ylhamyň bir bölegi bolupdy. Uýam Waýt bu beýannamany ýazanda, “ýedi gök gürlemesi” onuň ýazan döwründe heniz möhürli bolupdy; şonuň üçin ol “bu möhürli kitapdyr” diýip ýazdy. Şeýle hem ol Danyýel kitabyňyň geçmiş zamanynda “möhürlenен kitap” bolandygyny аýтды. Onuň üçin ol 1798-nji ýylda möhürinden ачылыпды.

Onuň ömründe ýedi ýyldyrym hakynda möhürlenен zat diňe bir ýedi ýyldyrymyň aňladýan geljekki wakalary dälди, eýsem ilkinji nobatda “ýedi ýyldyrymyň” Adventizmiň başlangyjynyň Adventizmiň ahyryna parallel bolýandygyny aňladýandygy boldy. “Ýedi ýyldyrym” Isa Mesihniň Ylhamyny düşünmek üçin zerur bolan iň möhüm pygamberlik kadysyny açyp görkezýär, şol bir wagtyň özünde-de Hudaýyň tebigatynyň we häsiýetiniň bir aýratynlygyny аýан edýär: ähli zatlaryň başlangyjy we ahyrynyň Onuň Özi bolandygyny. Pygamberlik Hudaýyň tebigaty we häsiýeti bilen baglanyşykly hakykatlaryň maksatly bir ösüşiniň bardygyny görkezýär.

Isa, «Ýahuda taýpasynyň Arslany» hökmünde görkezilende, taryhyň dowamynda hakykaty tapgyrлаýын hem-de tertipli görnüşde açyp görkezende amala ашырýан işini alamatlandырýар. Ol pygamberlik sözüne möhür basýar, ony düşünmeli wagty gelýänçä. Ol hakykata öwretmek maksady bilen möhür basýar we möhüri açýar. Palmoni hökmünde Isa Gudratly Sanagçydyr,

wagtyň Hojaýynydyr, Öz taryhyny dolandyryýandyr. Alfa we Omega hökmünde Ol, beýleki zatlar bilen birlikde, diliň Hojaýynydyr. Ýahuda taýpasynyň Arslany hökmünde bolsa, Ol hakykatyň adamlara haçan açylýandygyny dolandyryan Şoldur.

Ylham kitabyňyň birinji babynda, ilkinji üç aýatdan soň, Hudaýlyk üç aýratyn barlyk hökmünde beýan edilýär.

Ýuhanna tarapyndan Aziýadaky ýedi ýygnaga: size merhemet we parahatçylyk bolsun,

ondan — bar Olandan, bar bolandyr Olandan we geljek Olandan;

we Onuň tagtynyň önünde duran ýedi Ruhdan;

We Isa Mesih tarapyndan hem: Ol ynamdar Şaýatdyr, ölülerden ilkinji bolup direldilendir, hem-de ýer ýüzüniň patyşalarynyň hökümdarydyr. Ylham 1:4, 5.

Mukaddes Kitabyň soňky kitabyňyň girişinde Atanyň, Ruhuň we Ogluň şahsyýetini görkezýän Hudaýyň ybadathanasyna açıkça salam iberilýär. Hudaýyň Sözüniň ahyry onuň başlangyjyny gaýtalaýar, we şeýle etmek bilen Hudaýlyk hakdaky dogry düşüňjäniň ähmiýetini nygtaýar. Bu bolsa Filadelfiýaly boljaklar we ýüz kyrk dört müňi emele getirjekler üçin edilýär. Olar äht taryhynyň ugurlarynyň bütin dowamynda nusgalanan in soňky äht halkydyr. Şol şaýatlyklar, beýleki hakykatlaryň hatarynda, Hudaýyň pygamberlik taryhynyň dowamynda Öz tebigaty we häsiýeti baradaky bilimi artdyryp-ösdürmäge kem-kemden ymtylandygyny tassyklaýar.

Mukaddes Kitapta insanyň Hudaý baradaky bilimsizliginiň in uly nyşany bütin dünýäniň we şonuň bilen birlikde ähli adamzadyň nyşany bolan Müsüri aňladýan Faraon bolupdy. Ol ýol belgisi başlangyçda Hudaýyň Öz adyny mälum etmäge çalyşýan hakyky Ysraýylyň taryhynda bu prosesi başlaýar. Hakyky Ysraýylyň ahyrynda Hudaýyň ady baradaky çekişme gaýtadan gaýtalandy. Hakyky Ysraýylyň soňunda Isa ýehudiler bilen Öz gatnaşyklaryny Dawudyň taryhyny görkezmek we “ilkinji gezek agzalma düzgünini” ýehudileriň Laodikiýa körlügi baradaky ahyrky beýanaty aňlatmak üçin ulanmak arkaly belläp geçdi. Olar Onuň näme aýdýandygyna düşüňip bilmediler, çünki olar Alfa bilen Omeganın düzgünini-de bilmeyärdiler, olaryň önünde duran Alfa bilen Omeganı-da tanamaýardylar.

Ruhy Ysraýylyň başlangyjynda, Musanyň taryhynda nyşanlanan jedel oňa paralel görnüşde gaýtalanýar. Adventizm “soňky günleriň” taryhynyň içinden geçip barýarka, gadymy Ysraýyla berlişi ýaly, Alfa we Omega barada has köp düşüňmek üçin köp mümkinçilikler berildi. Mesihiň günlerinde bolşy ýaly, Adventizmiň ahyrynda-da indi hiç hili soragyň berilmejek bir nokady bolar.

Ylhamyň birinji babyndaky parçaga gaýdyp gelenimizde, merhemet bilen parahatlygyň “bar Olandan, bolan Olandan we geljek Olandan”, şeýle hem ýedi Ruhdan, şeýle hem Isadan iberilýändigini görýäris. Hudaýlyk Isa, ýedi Ruh we “bar Olan, bolan Olan we geljek Olan” hökmünde görkezilýär; şeýlelikde, “bar, bolan we geljek” diýlip görkezilen häsiýetleriň Atada bardygyny bilmegimize ýol açylýar. Bu häsiýetler Hudaýyň ebedi tebigatyny aňladýar. Ol hemişe bardy, we sekizinji hem dokuzynjy aýatlarda hut şol häsiýet Isaga açık-áýdyň degişli edilýär.

“Men Alfa hem Omega, başlangyjdyr we ahrydyr” diýip Reb aýdýar, “bar Olan, bolan we geljek Olan, Gudratygüýçli.” Men Ýahýa, siziň hem doganyňyz, Isanyň Mesihindäki muşakgatda, patşalykda we sabyrda şäriğiňiz, Hudaýyň sözi hem-de Isanyň Mesihiniň şaýatlygy üçin Patmos diýilýän adada boldum. Rebbiň gününde Ruhda idim, hem-de arkamdan surnaýyň sesine meňzeş beýik bir ses eşitdim. Ol şeýle diýýärdi: “Men Alfa hem Omega, ilkinji hem ahyrky; görýän zadyňy kitaba ýaz-da, ony Aziýadaky ýedi ýygnaga iber: Efesdäki, Smyrnadaky, Pergamondaky, Týatiradaky, Sardisdäki, Filadelfiadaky we Laodikiýadaky ýygnaklara.” Ylham 1:8–11.

Isa Mesihiniň sözlerini gyzyň reňkde görkezýän Mukaddes Kitaby bolanlar sekizinji we on birinji aýatlarda gürläýäniň Isa bolandygyny bilýärler. Şol aýatlarda Isa Özüni «bar bolan, bolan we geljek Reb» diýip atlandyrmak arkaly Atanyňky bilen birmeňzeş ebedi tebigata eýedigini görkezýär, üstesine-de Isa Öziniň «Gudratygüýçli»digini hem aýdýar.

Ylham kitabyňyň, onuň Isa Mesihiniň Ylhamydygyny aýdyň görkezýän şol kitabyňyň başynda Isanyň aýdan in ilkinji zady şudur: Onuň Alfa we Omega bolmagydyr, ýagny Atanyň baky bolşy ýaly, Özi hem bakydyr we Ol hem Gudraty Güýçli Hudadyr. Hudaýyň tebigatynyň sypatlary Ylham kitabynda Isadan gelen ilkinji sözlerdir. Şol sypatlar heniz hem Hudaýlygyň asyl garaýşyny gorap saklaýan Adwentistler üçin gös-göni bütmeleý bolup durýar. Olar Atanyň Öz Ogluny dünýä indermedikden öň, şeýle bir wagtyň bolandygyna ynanýarlar.

Ylham kitabyňyň soň Ylham kitabyňyň başy bilen gabat gelýär.

Ikinji Geliş Hudaýlygyň beýanyndan soň gelýär. Ýigrimi ikinji bapda biz kitabyň ahrynyň onuň başlangyjy bilen gabat gelýändigini görýäris, on ikinji aýat bolsa Ikinji Gelişe salgylanyp, birinji babyň ýedinji aýaty bilen meňzeşlik görkezýär.

Ine, serediň, Men tiz gelýärim; sylagym hem Meniň bilendir, her kime öz işine görä bermek üçin. Men Alfa we Omega, başlangyç we ahyr, ilkinji we soňkudygym. Onuň buýruklaryny ýerine ýetirýänler bagtlydyr; çünki ýaşayş agajyna haklary bolar we şäheriň derwezelerinden içeri girerler. Çünki daşarda itler, jadygöýler, zynahorlar, ganhorlar, butparazlar hem-de ýalany söýýän we ýalan döredýän her bir adam bardyr. Men, Isa, bu zatlar barada ýygnaklarda size şaýatlyk etmek üçin Öz perişdämi iberdim. Men Dawudyň köki we nesli, ýagty hem ertirki ýyllydyryn. Ruh bilen gelin: «Gel!» diýýärler. Eşidýän hem: «Gel!» diýsin. Teşne bolan gelsin. Isleýän her kim ýaşayş suwuny mugt alsyn. Ylham 22:12–17.

Ikinji Gelişe salgylanyp geçilenden soň, Isa, Ylham kitabyňyň birinji babyndaky ýaly, Özüni Alfa we Omega diýip tanadýar. Soňra bolsa, Ruhnyň ýygnaklara diýýän zadyny eşitjekler bilen ony eşitmejekleriň arasyndaky tapawudy goşýar. Ol birinji babyň birinji-üçünji aýatlarynda görkezilen habarlaşyk işine salgylanýar, ýagny habary Ýahýa ibermek üçin Jebraýyly iberendigini aýdyňlaşdyrýar.

Soňra Ol gadymy Ysraýylyň ahrynda Kätiplere we Fariseýlere eden in soňky beýanyňa gaýdyp gelýär. Ol Açyşda “soňky günlerde” ýaşayanlar üçin ýehudylaryň öz “soňky günlerinde” düşüni bilmedik zadyna jogap bermek arkaly, hakyky we ruhy Ysraýylyň iki ahryny biri-birine baglaýar. Ol Özüniň Dawudyň köki (başlangyjy) hem-de nesli (ahyry) digini aýdýar. Dawut hem-de onuň

Rebbi baradaky tema Isanyň dawaçyl ýehudylara eden iň soňky beýanydy, we bu, Filadelfiýa ýygnağyna berlen habara görä, özlerini ýehudy diýip atlandyran, ýöne beýle bolmadyk adamlara degişli, soňky günler üçin ediljek iň soňky ygany nyşanlandyrýar.

Ine, men Şeýtanyň sinagogasyndakylardan — özlerini ýehudy diýip aýdyan, emma beýle bolman, ýalan sözleýänlerden — seniň aýaklaryň öňüne gelip tagzym etmäge mejbur ederin; şeýle hem, seni söýendigimi bilmeklerine sebäp bolaryn. Sen Meniň sabyr baradaky sözümi saklanyň üçin, Men-de seni ýer ýüzünde ýaşaýanlary synap görmek üçin bütün dünýäniň üstüne geljek synag sagadyndan goraryn. Ylham 3:9, 10.

Mukaddesleriň aýaklarynda tagzym edýänler Rebbiň agzyndan çykarylýp taşlanan Laodikeýaly Adventistlerdir.

Siz mukaddesleriň aýaklarynyň öňünde ybadat edýänleriň (Ylham 3:9) ahyrsoňunda gutuljakdygyny pikir edýärsiňiz. Bu ýerde men siz bilen ylalaşyp bilmerin; çünki Hudaý maňa bu toparyň iman beýan eden Adventistlerdigini, emma yza gaýdyp, “Hudaýyň Ogluny özlari üçin täzeden haça çüýläp, Ony açyk utanja goýanlaryny” görkezdi. Hem-de entek gelmeli bolan “synag sagadynda”, her kimiň hakyky häsiýetini ýüze çykarmak üçin, olar özleleriniň ebedilik ýitirilendigini bilerler; hem-de ruhy hasrat bilen ezilip, mukaddesleriň aýaklarynyň öňünde baş egerler. “Kiçi Süri üçin Söz”, 12.

Mukaddes Kitaba we Pygamberlik Ruhuna görä, mukaddesleriň aýaklarynyň öňünde sežde edýänler Şeýtanyň sinagogasynyň agzalarydyr. Olar özlelerini ýehudy diýip atlandyralar, emma ýehudy däldirler. Dogruçyl Adventistler Filadelfiýa ýygnağynda gürrüň edilýär. Ýüz kyrk dört müň Filadelfiýalylardyr, özlari ýehudy diýýän, emma beýle bolmadyklar bolsa Laodikalylar. “Soňky günlerde” wepaly adamlaryň iki topary bar: ýüz kyrk dört müň we şehit bolanlar. Ýedi ýygnağyň diňe ikisinde hiç hili ýazgarmak ýokdur. Olaryň biri hiç haçan ölmeýänleri aňladýan Filadelfiýadyr, beýlekisi bolsa wepaly şehitleri aňladýan Smyrnadyr. Şehitler hem-de ölmeýänler, ýagny Smyrna bilen Filadelfiýa, özlari berlen habara hiç hili höküm goşulman galan ýedi ýygnağyň içindäki ýeke-täk ýygnaklardyr. Şeýle-de bolsa, iki ýygnaç hem özlari ýehudy diýip aýdyan, emma beýle bolmadyk adamlar bilen ýüzbe-ýüz bolmaly boldular. Bu şeýle, çünki olaryň hemmesi “Soňky günlerde” şol bir ýagdaýlar bilen ýüzbe-ýüz bolýan şol bir ýygnağyň agzalarydyr; olaryň bir topary öz gany bilen şaýatlyk etmäge niýetlenendir, bu topar Özgeriş dagynda Musa bilen şekillendirilýär; beýleki topar bolsa hiç haçan ölmedik Ylýas bilen şekillendirilýär.

Smyrnadaky ýygnağyň perişdesine ýaz: «Ölen, ýöne ýaşaýan, ilkinji we ahyrky bolan şularyny aýdýar: Men seniň işleriňi, muşakgatlyklaryňy we garyplygyňy bilýärim (emma sen baýsyň); şeýle hem, özlari ýehudy diýýän, emma ýehudy bolman, Şeýtanyň sinagogasy bolanlaryň küpür sözlerini bilýärim. Seniň çekmeli boljak zatlaryňdan hiç birinden gorkma: ine, synalmagyňyz üçin iblis sizden käbirleriňizi zyndana taşlar; we siz on gün muşakgat çekersiňiz. Ölüme çenli wepaly bol, Men saňa ýaşaýşyň täjini bererin». Ylham 2:8–10.

Isa Smyrna ybadathanasynyň agyr ýagdaýlaryny beýan edende, Ol diňe bir oňyn bellik edýär; şeýle diýýär: «emma sen baýsyň», şeýlelikde olary baý däl bolan Şeýtanyň sinagogasynyň agzalary

bilen garşylaşdyrýar. Ylham kitabynda Adventist bolup, özlerini baý hasap edýän, emma baý däl bolanlar, özleriniň ýehudydygyny aýdýan, emma ýehudy däl bolanlardyr — çünki olar Laodikiýanyň Ýedinji Gün Adventistleridir.

Ylhamyň başynda Hudaýlygyň üç Şahsyýet hökmünde görkezilýändigini görýäris, we Ylham kitabyň ahyrynda Isa bilen Ruh göni agzalýar, ýöne Ata agzalmaýar. Munuň ähmiýeti ýokdur, çünki “setir üstüne setir” ýörelgesi, üstesine-de ilkinjiniň ahyrkyny düşündirmegi bilen bilelikde, Aýanlygyň soňky aýatlarynda Atanyň hem ykrar edilmegini talap edýär; sebäbi Ol eýýäm ilkinji aýatlarda şol ýerde bolýan hökmünde görkezilendir. Bu Ýahýanyň Hoş Habarynyň birinji babyndan tapawutly däl; ol ýerde Ýahýa Ruhy göni atlandyрмаýar, ýöne Ruhyň şol ýerde bolandygyna düşünilýär, çünki “başlangyçda” diýen aňlatma ilkinji gezek ýazylanda Ruh hem şol ýerde bardy. Ýahýanyň Hoş Habarynyň birinji babyndaky şaýatlygy hem hut şol bir söz düzümi — “başlangyçda” diýen jümle bilen başlanýar.

“Başlangyç” pygamberlik nyşanydyr we hatar üstüne hatar hem-de şonuň ýaly pygamberlik düzgünlerine laýyklykda baha berilmelidir. Musanyň başlangyjy, Ýahýanyň Hoş Habarynyň başlangyjydyr, Ylham kitabyň başlangyjydyr we şol bir wagtyň özünde Ylhamyň soňudyr hem. Şol dört hataryň ikisinde asman üçlüginiň ähli üç Şahsy hem anyk görkezilýär; bir hatarda (Ýahýanyň Hoş Habarynda) Ruh ýetmeýän ýaly bolup biler, dördünji hatarda bolsa Ata ýetmeýär, emma olaryň hemmesi bir ýere getirilende, ähli dört hatarda-da Hudaýlygyň üç Şahsy hem görkezilýär.

Mesih Atany aýan etmek üçin geldi, Mukaddes Ruh bolsa Ogluny aýan etmek üçin geldi. Üçüsi hem ebedi gurban berdiler. Ata dünýäni şeýle söýdi welin, Isany berdi; Isa bolsa dünýäni şeýle söýdi welin, Özüniň ýaradanlarynyň tenini ebedilik Öz üstüne almagy kabul etdi. Ýaradyjynyň Öz ýaradylanlarynyň bir bölegi bolmagy saýlap almagynyň hereketinde nähili peşgeş beýan edilýär? Hudaýlygyň üçünji Şahsy Öz-Özünü berdi, çünki Ol adamzat diýlip atlandyrylýan ýaradylan barlygyň içinde ýaşamak ornuny bütin ebedilik üçin kabul etdi.

Belki, şonuň üçin Mukaddes Ruh gaýtalap Hudaýyň halkynyň nyşanlary bilen baglanyşdyrylýandyr. Ol Hudaýlygyň ynsan ýaradylyşy bilen galmaly Şahsydyr. Şonuň üçin, Mukaddes Ýazgylarda Mukaddes Ruhnyň nyşanlary köplenç hem Mukaddes Ruhnyň özüni, hem-de ynsanýeti aňladýan bir nyşan arkaly beýan edilýär. Başlangyçda Ruh suwlaryň üstünde hereket edýärdi.

Ol maňa şeýle diýýär: „Sen gören, zynaçy aýalyň oturan suwlary halklardyr, jemagatlardyr, milletlerdir we dillerdir“. Ylham 17:15.

Musa tarapyndan gurlan mukaddes ýerdäki esbaplaryň arasynda, işçileriň onuň boýunça hereket etmegi üçin nusgasy aýratynlykda jikme-jik beýan edilmedik ýeke-täk esbap ýedi şahaly şemdandy. Şemdan ynsanlyk bilen ylahylygyň birleşigini aňladýar. Şol sebäpli mukaddes ýerdäki esbaplaryň içinde, onuň şekiline adamlar tarapyndan goşant goşulmagyna galdyrylan ýeke-täk zat şemdandy. Mesihniň arasynda gezip ýören ýedi şemdan ýedi ýygnak hökmünde tanadylýar; emma şemdan Mukaddes Ruh aňladýan ýag bilen ýakylýardy, hem-de ýagtylyk üçin alowy saklap duran şemleriň piltejikleri dünýäniň nury bolup şöhle saçýan Mesihniň dogrulygyny aňladýan ruhanylaryň

ulanylan ak zygyr geýimlerinden ýasalýardy. Hudaýyň halky dünýäniň nurudyr, ýöne şol nur diňe Mukaddes Ruhun ýagyndan güýç alýar. Mukaddes Ruh Mukaddes Ýazgylarda Onuň beýan edilişinde köplenç adamlar bilen baglanyşdyrylýar.

Tagtyň içinden ýyldyrymlar, gürrüldiler we sesler çykýardy; tagtyň önünde ýanyp duran ýedi ot çyrasy bardy, olar Hudaýyň ýedi Ruhudyr. Ylham 4:5.

Ýedi çyra bu ýerde “Hudaýyň ýedi Ruhy” hökmünde kesgitlenýär, emma bize ýedi şemdanyň ýedi ýygnakdygy aýdylýar.

Sag elimde gören ýedi ýyldyzyň syry we ýedi altyn şemdanyň manysy şudur: ýedi ýyldyz ýedi ýygnagyň perişdeleridir; gören ýedi şemdanyň bolsa ýedi ýygnagyň özleridir. Ylham 1:20.

Ýedi şemdana hem Ýedi Ruh diýilýär, hem-de olar Hudaýyň ybadathanasydyr.

Soňra men görüp durkam, ine, tagtyň ortasynda, dört jandaryň we ýaşulularyň arasynda, edil bogazlanan ýaly duran bir Guzyny gördüm; Onuň ýedi şahy we ýedi gözi bardy, bular bolsa ähli ýere iberilen Hudaýyň ýedi Ruhudyr. Ylham 5:6.

Ýedi şahlar we ýedi gözler hem-de ähli ýere iberilen Mukaddes Ruhdur; hristian suwa çokundrylanda hem, ol ähli ýere iberilýär, çünki ol Atanyň, Ogluň we Mukaddes Ruhun adyna çokundrylandyr. Ýekşenbe kanuny krizisiniň şehitleriniň üstünden yglan edilen ak pata-da, hem-de 1844-nji ýyldan bäri häzirki zaman ruhy Ysraýylynda imanda ölenleriň hemmesi barada-da, olaryň jaýlanyşyna degişli öwgi sözünü berýän Ruhun Özüdir; çünki Ol: “Hawa,” “olar öz zähmetlerinden dynç alarlar,” diýýär, sebäbi Ol olaryň zähmetleriniň dowamynda, öz janlaryny gurban edýäne çenli, olaryň ýanyndady.

Soňra men asmandan maňa şeýle diýýän bir sesi eşitdim: «Ýaz: Mundan beýläk Rebde ölýän ölümler bagtlydyr. Hawa, Ruh aýdýar, goý, olar öz zähmetlerinden dynç alsynlar; çünki olaryň edýän işleri olaryň yzyndan barýar». Ylham 14:13.

Ylham kitabyň ahýryny we başlangyjyny, Mukaddes Kitabyň başlangyjyny hem-de Ýahýanyň Hoş Habarynyň başlangyjyny göz önünde tutanymyzda, hat üstüne hat usulynyň ulanylyşyna esaslanyp, Atanyň ol ýerde bardygyna garamazdan, Hudaýlygyň üç Şahsýetiniň hemmesiniň görkezilýändigini görýäris. Ogul hem ol ýerde bolup, Özüni Alfa we Omega diýip tanadýar.

Eger-de adamzat bilen hudaýlygyň birleşiginiň Mukaddes Ruhun adamzat bilen birleşigidigini ykrar etsek, onda näme üçin Mukaddes Ruhun nyşanlarynyň adamzadyň nyşanlary bilen özara baglanyşdyrylýandygyna düşüňip bileris. Şu nukdaýnazary göz önünde tutup, biz ýygy-ýygýdan seredip gelen iki “başlangyçda” diýen zada gaýdyp gelýäris.

Başda Huda asmany we ýeri ýaratdy. Ýer bolsa keşpsiz we boşdy; çuňlугyň ýüzünde garaňkylyk bardy. Hudaň Ruhy suwlaryň ýüzünde hereket edýärdi. Huda aýtdy: «Ýagtylyk bolsun»; we ýagtylyk boldy. Huda ýagtylygyň gowy bolandygyny gördi; we Huda ýagtylygy garaňkylykdan aýyrdy. Gelip çykyş 1:1–4.

Başlangyçda Söz bardy, Söz Hudaý bilendi, we Söz Hudaýdy. Ol başlangyçda Hudaý bilendi. Ähli zatlar Onuň arkaly ýaradyldy; ýaradyylan zatlaryň hiç biri-de Onsuz ýaradylmady. Onda

ýaşaýyş bardy; we şol ýaşaýyş adamlaryň nurudyr. Nur garaňkylykda şöhle saçýar; ýöne garaňkylyk ony kabul etmedi. Ýahýa 1:1–5.

“Başlangyçda” diýen bu iki şaýady ulanyp; ähli zady ýaradan Hudaý Söz hem Öz janyny berdi, çünki “Onda ýaşaýyş bardy,” we Onuň ýaşaýyş adamlaryň “ýagtysydy.” Ýaradylan adamyň “ýagtysy” Ýaradanyň adalatlylygydyr. Ýaradanyň adalatlylygy mukaddes ýerdäki şemleriň piltesidir.

Oňa arassa hem ak nepis zygyr matadan geýinmek berildi; çünki nepis zygyr mata mukaddesleriň dogrulygydyr. Ýlham 19:18.

Fitili ýakýan ýag, iman edýäniň durmuşyndaky Mukaddes Ruhun işini aňladýar. Başlangyçda ýer garaňkydy we hiç hili ýagtylyk ýokdy. Soňra Isa adamlara ýagtylyk bolsun diýip, Öz janyny, Ondaky ýaşaýyş berdi.

Ýer ýüzünde ýaşaýanlaryň hemmesi oňa sežde eder; dünýäniň düýbi tutulaly bäri bogazlanan Guzynyň ýaşaýyş kitabynda atlary ýazylmadyklar şeýleräk ederler. Ýlham 13:8.

Isa adamzat üçin gurban bolmagy saýlanda, adamlaryň ýagtylyga eýe bolmagy üçin Öz janyny berdi. Şu iki parçadaky ýaly, haçan-da ýagtylyk girizilse, şol ýagtylyk ýagtylyk bilen garaňkylykda şekillendirilýän seždegärleriň iki toparyny — günün çagalaryny ýa-da gijäniň çagalaryny — emele getirýär.

Ýöne siz, doganlar, şol gününiň sizi ogrynyňky ýaly gapyl basmagy üçin garaňkylykda dälşiňiz. Siz hemmähiz ýagtylygyň perzentleri we gündiziň perzentlerisiniz; biz gijäniňki hem däl, garaňkylygyňky hem däl. 1 Selanikliler 5:4, 5.

Mukaddes Ruhun gündiziň çagalary bilen bolan ýakyn baky gatnaşyklaryny ykrar edenimizde, Hudaýyň çagalarynyň hem-de Mukaddes Ruhun nyşanlarynyň näme üçin beýle berk özara baglanyşyklydygyna düşüňip bilýäris. Ýlhamyň soňky parçasında biz Isany Alfa we Omega hökmünde görýäris, setir üstüne setir ýörelgesiniň ulanylyşy arkaly Atany görýäris, hem-de Mukaddes Ruh Özi baradaky soňky nyşanly beýanyny berýär; çünki gadymdaky mukaddes adamlar Mukaddes Ruh tarapyndan herekete getirilişi ýaly sözlediler. Onuň Özi barada Ýaradylş kitabyndaky ilkinji beýany Ony suwlaryň ýüzünde hereket edýän, ýa-da adamzat üstünde hereket edýän hökmünde görkezýär, hem-de Onuň Özi barada soňky salgylanmasy şu aşakdaky ýalydyr.

Ruh we gelin: «Gel» diýýärler. Eşidýän hem: «Gel» diýsin. Suwsan gelsin. Isleýän her kim ýaşaýyş suwundan mugt alsyn. Ýlham 22:17.

Mukaddes Ruh başdan ahryna çenli adamzat bilen baglanyşykda kesgitlenýär, çünki gündiziň çagalary ylahylyk bilen ynsanlygyň birleşigini aňladýar. Pawlus hem, Işaýa ýaly, adamlaryň gaplardygyny görkezýär; mukaddes ýerdäki şemdanlarda bolsa pilte goýulýan gaplar bardy, hem-de Mesihiň dogrulygy bolan ýagtylygy ýüze çykarmak üçin zerur bolan ýangyjy üpjün etmek maksady bilen ýag şol gaplara akyp düşýärdi. Biz Mukaddes Ruhun gaplarydyrys, ýagny Hudaýlygyň üçünji Şahsy — ol Hudaýyň Sözüniň başyndan ahryna çenli kesgitlenişi ýaly, hem-de Pygamberlik Ruhunyň ýazgylarynda hem anyk görkezilişi ýaly.

Adwentizmiň başlangyjynda we ahyrynda ýerine ýetirilen ikinji perişdäniň habarynda iki aýdyň tapawutly habar bar; biri ybadathana üçin, beýlekisi bolsa dünýä üçin.